

Helsingin kaupungin vammaisneuvoston kokous 14.2.2019

Keskustelun sisältöä tekstimuodossa, koska Helsinki-kanavan videossa ei ole tekstitystä.

Vammaisneuvoston puheenjohtajan **Justus Mollbergin** avauspuheenvuoro:

Vammaisneuvosto haluaa nostaa esiin yhdenvertaisen osallisuuden ja esteettömyyden joka asiassa. Vammaiset ihmiset on syytä ottaa mukaan kaupungin strategian toteuttamiseen. Erityisryhmät ja heidän oikeudet on huomioitava erikseen. Esteettömyys on konkreettinen osa strategista ajattelua. Vammaisten ihmisten asuminen ja asumisen kilpailuttamiset herättävät huolta. Vammaisuus ei ole työkyvyttömyyttä, vammaisilla ihmisillä on voimavaroja ja osaamista. Vammaisten työllistyminen on koko yhteiskunnan asia.

Helsingin kaupungin **pormestari Jan Vapaavuori**:

Monet asiat voivat olla yksinkertaisia. Viime kädessä on kyse asenteista, että osataan ottaa kaikkien kaupungissa edustettuina olevien kuntalaisten asiat ja eri olosuhteet huomioon. Pohjustan isompaa filosofista ajattelua. Kun kaupungin strategiaa tehtiin puolitoista vuotta sitten, mietittiin, mikä on kaikkein tärkeintä. Mikä erottaa Helsingin muista mielenkiintoisista, hienoista kaupungeista? Mitä viestiä halutaan viedä ulospäin ja organisaatioon päin? Ilmastomuutos on iso asia, mutta monet kaupungit ovat jo ottaneet aiheen teemaksi. Myös älykaupunkikysymykset ovat esillä monessa kaupungissa. Helsingin piti keksiä jotain muuta, joka kattaa nämä molemmat ja jotain muutakin, syvällisemmällä sisällöllä. Oma suosikkisitaattini on yli 2000 vuoden takaa: kreikkalainen filosofi Aristoteles on sanonut: ”ihmiset muuttava kaupunkiin hankkiakseen työtä ja elantoa, mutta jäävät sinne elääkseen hyvän elämän”. Viime kädessä kyse on hyvästä elämästä, ennen kaikkea hyvä arki on tärkeä. Kaupunki on paikka, yhteisö, organisaatio, jonka tehtävänä on luoda edellytykset sujuvalle, edistykselliselle arjelle ja että Helsinki halua olla ”toimivin kaupunki”. Sitä on mahdotonta objektiivisesti mitata, mutta haluamme mahdollistaa sujuvan arjen kaikille. Tämä syvällinen filosofinen ajattelu poikkeaa muista strategioista, tämä on lyhyempi, on vähän konkreettisia asioita, siinä on enemmän ylempään tason pohdiskelua, mihin suuntaan Helsingin pitäisi mennä.

Toimintakulttuuri on strategiaa tärkeämpi. Helsinki on Suomen suurin työnantaja, jossa toimintakulttuuria voidaan kehittää. Tehtävämme on luoda vähän sujuvampaa, palveluhenkisempää, kansainvälisempää kaupunkia. Se on ajattelutapa, strategiaan kirjataan jotakin isoja asioita. On olennaisempaa välittää viestiä, että täällä saa ajatella itse kun erilaisia tilanteita tulee vastaan. Ei pormestari eikä valtuusto linjaa kaikkea, vaan vain sen, mihin suuntaan kaupunkia halutaan viedä.

Apulaispormestari Rasima Razmyar ilmaisi asian: ”Halutaan olla päivä päivältä paremmin”. Kaupunki ei ole koskaan valmis, meillä on aina ongelmia, kaikkea ei ole rakennettu valmiiksi, mutta suunta on oikea, pyritään tekemään joka päivä paremmin. On kaikkien etu, että on helppoa ja mukava olla. Se on turistien etu ja eniten siitä hyötyvät heikoimmassa asemassa olevat, kuten lapset, vanhukset, vammaiset tai jollakin muulla tavalla heikommassa asemassa olevat. Tämä on ajattelutapa, jota systemaattisesti halutaan viedä eteenpäin ja saada enemmän aikaan vammaisten kannalta relevanteissa asioissa. Mitä tehdäänkin, on se koulutusta, sosiaalipolitiikkaa, kaavoitusta tai kulttuuria, niin miettikää arjen ja toimivuuden kannalta ja erityisesti niiden kannalta, joiden arki on hakalampi kuin muilla.

Esteettömyyteen ajatus - tehdään päivä päivältä parempi - sopii erittäin hyvin. Kun tehdään uutta, esteettömyyden huomiointi on helpompaa. Esteettömyys on asenne ja ajattelutapa, sen toteutus ei ole rahasta kiinni, se hyödyttää kaikkia. Haaste on se, että kaupunkia on tehty jo satoja vuosia, joten sitä on vaikeampaa muuttaa. Vastassa on teknisiä vaikeuksia, rahakysymyksiä tai eri tyyppiset arvot ajautuvat ristiriitaan. Yksi kysymyksenne liittyy kaupungintalon ulko-oven sähköiseen ovenavaukseen. Museoviranomaiset ovat kuitenkin ehdottomia siinä, että tämä on Ruusuvuoren arkkitehtuuria, johon

liittyy suojeluarvoja, jolloin haasteet ratkaistava muuten, kun oviin ei saa koskea. Mutta yhteiskunnassa on muitakin arvoja, joita halutaan vahvasti vaalia. Kun uutta tehdään, esteettömyys on itsestään selvää. Viime viikolla käynnistyi isompi harjoitus: miten kaupungissa tehdään katutöitä, josta olisi vähemmän haittaa helsinkiläisille. Tilapäisjärjestelyjen tulee turvata mahdollisimman sujuva, toimiva kaupunki ja liikkuminen. Helsinki on peruskorjausikässä, kantakaupungissa katuja on pakko korjata, on vanhaa kunnallistekniikkaa, kaukolämpöä, sähköä, operaattoreiden kuituja, jotka on pakko korjata. Katutöitä pitää oppia tekemään nopeammin ja että katutöiden haitta olisi ympäristölle vähäinen.

Pormestari liikkuu strategisemmalla tasolla ja vien Maailman toimivin kaupunki -perusviestiä. Kun kaupungissa tehdään mitä tahansa, nämä asiat tulee ottaa esille. Sen lisäksi tarvitaan erityistoimenpiteitä, jotka kohdistuvat erityisryhmille. On monia eri vammaisryhmiä. On riski, jos tehdään spesifiä ohjelmia, tehdään vain se mitä ohjelmissa on mainittu, mutta tärkeämpää on ajattelutapa, että kaupunkia kehitetään turvaamaan sujuva arki.

Justus Mollberg: Strategiassa on hyvä ajatus, että maailman toimivin kaupunki on maailman toimivin arki, niin se on toimivin vammaisillekin. Ja muistetaan kysyä, onko tämä esteetön ja miten huomioidaan erityisryhmät. Esim. katutöiden väliaikaisratkaisuisissa ramppi ja huomiointi voi olla pieniä ja suuria asioita, yksi kynnyks voi tuoda eriarvoisuuden. Esteettömyys ei koske vain vammaisia ihmisiä vaan myös lastenvaunuja – myös heikkokuntoisia ikäihmisiä. Vammattomallekin ihmisille on kivaa, että voi kulkea auratulla kadulla, on tilaa ja että liikennejärjestelyt toimii. Tässä voi hyödyntää vammaisneuvostoa paremmin. Esim. Vantaan kaupungin vammaisneuvostossa on esteettömyystyöryhmä, joka antaa lausuntoja ja kokoontuu kahden viikon välein. Vammaisjärjestöjä voi hyödyntää enemmän. Miten keksitään kaupungintalon ulko-oven ratkaisuun viisasten kiven, miten kulttuurihistorialliset arvot ja käytännön esteettömyyden ristiriita ratkaistaan?

Keskustelu:

Maarit Fredlund: Esteellisyttä on myös tilan sisäilman ongelma, jos tilaan ei voi tulla osallistumaan ja harrastamaan.

Arzu Caydam-Lehtonen: Helsingin kaupunki on suurin työnantaja, voisiko kaupunki työllistää enemmän vammaisia ihmisiä?

Leena Simola-Nikkanen: Kaupungin henkilöstö on suurta, mutta myös henkilöstön vaihtuvuus muuttaa henkilöstön osaamista. Kaupungilla ei ole vammaispoliittista ohjelmaa. Strategian filosofinen ajattelu on hieno, miten se siirtyy uusille työntekijöille eri toimialoilla ja henkilöstön perehdytykseen, kun tulee uutta porukkaa. Mukautusten tarpeet ovat erilaisia eri tavoin vammaisille. Katurakentaminen on mielenkiintoinen juttu, johtoporukka voi tietää asiat, mutta toteutus lipsuu. Sitä saa vahtia, että pieni korjaus toteutuu.

Timo Lehtonen: Talvi ja talvikunnossapito vaikeuttaa meidän liikkumisia. Miten me yhdessä voimme etsiä ratkaisuja talvikunnossapitoon. Kun lunta tulee paljon, eivät vammaiset ja lastenvaunuilla liikkuvat pääse kulkemaan, jos ei ole aurattu, tai pitää kiivetä vallin yli suojatielle. Olen itse sokea, auraamatonta jalkakäytävää on valkean kepin kanssa vaikea kulkea. Opaskoiralla on vaikeuksia opastaa, ettei olla ajotiellä ja päästään turvallisesti liikkumaan. Tähän voisi yhdessä hakea ratkaisuja ja miten siihen saadaan taloudellista resurssia.

Helsingin kaupungin esteettömyysasiamies Pirjo Tujula: Hämeentien esteettömyystilanteesta järjestettiin eilen asukastilaisuus Kinaporin palvelukeskuksessa, jossa näkövammaisten kanssa määriteltiin esteettömiä reittejä, joissa ei ole kompastumis- tai putoamisvaaraa ja että tilapäisratkaisuisissa kiinnitetään huomiota esteettömyyteen ja tiedotukseen. Siellä käytetään esim. esteetöntä aitaa, jossa ei ole kompastumis- tai putoamisvaaraa ja näistä saadaan viestit eri kanavaa kautta. Esteettömyysasiamies on käytettävissä.

Jan Vapaavuori: Tilojen sisäilmaongelmat on suomalainen vitsaus, on ollut hankala jo pitkään ja pahentunut. Huono sisäilma voi olla yksi esteellisyyden ilmenemä. Kaupungissa tehdään kiinteistöstrategiaa, jossa yritetään saada sisäilmaongelmaa kuriin. Se on iso hankala kysymys saada välineitä parantaa tilannetta.

Vammaisten työllisyys on asennekysymys. Kaupunginhallitus hyväksyi määrärahoja kaupungin kesätyöntekijöihin rekrytointeihin, joissa panostetaan erityisesti erityistä tukea tarvitseviin. Työllistymisestä pitää puhua riittävän paljon.

Kaupungin uusien työntekijöiden koulutushaaste on iso. Uuden työntekijän on helpompaa perehtyä isoon filosofiaan, mihin kaupungissa pyritään ja sitten yksityiskohtaisemmat työhön liittyviin asioihin.

Talvikunnossapito on vaikea kysymys, jota ei ole joka talvi, luonnonolosuhteet vaihtelevat. Toissaviikolla tuli kerralla paljon enemmän lunta kuin normaalisti kuukaudessa. Se ei ole rahakysymys, kyse on siitä, ettei ole riittävästi kalustoa ja henkilöstöä, vaikka työtä tekisi yötä päivää, kun lunta tulee liian paljon, se on liian hankala harjoitus. Kaipaen saada kaupunkilaiset yhteisvastuullisesti mukaan. Kantakaupungissa kaupungilla oli ennen vähemmän vastuuta, kun taloyhtiöillä oli talonmiehiä. Vaikka kuuluisi kaupungin vastuulle, nytkään ei ole kiellettyä, että ihmiset ja taloyhtiöt auttavat. On mietittävä tulevia talvia varten keinoja, miten saadaan lisää henkilöstöä ja kalustoa, ne eivät ole helppoa ratkaisua. On hankala varustautua ylikapasiteettiin. Tukholmassa viime viikolla oli sama ongelma. On ennemmin haettava yhteisöllisempää ratkaisusta, ovatko kaikki ratkaisut kaupungin vastuulla. Meillä on terveitä, aktiivi-iässä ja hyvässä kunnossa olevia ihmisiä, jotka voisivat olla yhdessä tekemässä toimivampaa kaupunkia. Kaikki kaupungin osallistamisen muodot, jota tehdään paljo ja kaupunki haluaa olla edistyksellinen, voisi ruokkia tällaista ajattelua. Poikkeusoloissa, muutaman vuoden välein, jos viikon ajan tulee tosi paljon lunta, ettei mietitä vain sitä, miksi kaupunki ei hoida, vaan mitä itse voisi tehdä. Autetaan naapureita, vammaisia, lapsia, että elämä olisi vähän helpompaa.

Justus Mollberg: Kunhan joku on aurannut lumet, yhteisöllisyys voisi olla työkalu lumiongelmassa. Kiitämme lämpimästi pormestaria ja arvostamme ajasta, tapaamiset lujittavat yhteistyötämme.

Jan Vapaavuori: Kiitos kutsusta, tulen mielellään jatkossakin. Meillä on kaupungissa muutama asiantuntijaelin, on tärkeä käydä vuoropuhelua jatkuvasti. Teidän tärkeä rooli on toimia asiantuntijaelimenä ja tuoda kootusti keskeisimmät paikallistetut haasteet esiin ja meidän täytyy kuunnella teitä. Monimutkaisessa maailmassa kaikkia ei saada kuntoon, mutta ellei yhdessä mietitä ja tiedosteta, niin ei ainakaan onnistuta. Hyvää kevään jatkoa.

* **

Projektipäällikkö Mirjam Heikkinen.

Palvelukartasta tehty päätös vuonna 2010: tavoitteena saada kaupungin toimipisteet kartalle ja samalla toimipisteiden esteettömyystiedot. Palvelukartta on laaja tietovarastoratkaisu, jossa on toimipisteiden perustiedot, esteettömyystiedot, palvelukuvaukset, kenelle tarkoitettu ja eri organisaatiotiedot koko pääkaupunkiseudulta. Tieto viedään koneluettavassa muodossa rajapintojen kautta verkkosivuille samoin suomi.fi –sivuille. Samassa on esteettömyys-sovellus, jossa toimipisteet tuottavat esteettömyyslauseet. Toimipisteiden itse täyttää ja tuottaa esteettömyystiedot. Oma kartoitus avaa työntekijöiden silmät esteettömyyteen ja esteisiin, esim. lasiovien puuttuviin kontrastimerkintöihin.

Jokaiselle eri tilatyypille on eri kysymykset. Parhaillaan kehitetään parempaa teknologiaa toteuttaa paremmin saavutettavaa palvelukarttaa.

Kaupungilla on saatavissa tietoa esteettömyydestä, mikä on todellisuus ja mihin pitää kiinnittää huomiota. Saatavilla on raportteja ja katsauksia esteettömyydestä, missä on lasiovet ilman kontrastiraidat, niiden korjaaminen ei maksa paljoa. Jos on väärin kirjattu, ne on helppo korjata, eikä maksa paljon.

Saavutettavuusopas digitaalisissa palveluissa -opas. Tiedon saavutettavuus on oikeudenmukaisuutta ja yhdenvertaisuutta. Julkisen sektorin verkkosivustojen ja sovellutusten tulee täyttää saavutettavuus. Joulukuussa valmistui Helsingin kaupungin 40.000 henkilöstölle saavutettavuusopas. Esim. verkkosivuilla tulee olla saavutettavuusseloste, kuinka saavutettava sivusto on ja mitkä sisällön osat eivät täytä saavutettavuutta. https://www.hel.fi/static/liitteet/kanslia/TPR/opas_saavutettavaan_sisaltoon.pdf

Hyvää Ystävänäpäivää – käytetään ja hyödynnetään tietoa yhdessä!

Keskustelu:

Justus Mollberg: ymmärsinkö oikein, että kaupunki ei hyödynnä palvelukartan esteettömyysraportteja? Paljon Hyödyllistä informaatiota on kerätty.

Mirjam Heikkinen: Pirjo Tujula hyödyntää, mutta toimialat ei.

Pirjo Tujula: Kaupungilla on toimialojen yhteinen esteettömyystyöryhmä, jossa tulevaisuudessa käytetään raportteja, asia on kesäkuun kokouksessa esillä.

Mirjam Heikkinen: hakekaa tietoja palvelukartalta. Seiltä saa tietoa palvelujen saavutettavuudesta, reiteistä. Sitä käytetään viestinnässä, verkkosivuilla on 7 miljoonaa hakua vuodessa. Palvelukartan tietoa käytetään rajapintojen kautta paljon. Unohtakaa google, käyttäkää palvelukarttaa.

Pirjo Tujula: Haluan kehua Helsingin palvelukarttaa. Tämä on kansainvälisesti saanut hyvää palautetta: "Your Service Map is Fantastic". Tämä on fantastinen, jota ei ole muualla maailmassa, käyttäkää palvelukarttaa, se on teille kehitetty. <https://palvelukartta.hel.fi/>

* * *

Helsingin kaupungin vammaisasiamies **Tiina Lappalainen** esitteli lyhyesti vammaisneuvoston lausunnot valtuustoaloitteisiin.

Keskustelu:

Arzu Caydam-Lehtonen: Jos päivätoiminnan palvelusetelin lakiperusta muuttuu, on omavastuuosuuden kasvaminen pienituloiselle haasteellinen.

Kirsti Tala: Sosiaalihuoltolain mukaisen päivätoiminnan omavastuuseen saattaa tulla muutoksia. Vammaispalvelulain päivätoimintaa korvataan työikäisille.

Pirjo Tujula: Kaupungilla on paljon erilaisia kehittämishankkeita, ei aina tiedetä toinen toisistamme, tarvitaan enemmän koordinaatiota, ettei tehdä päällekkäistä työtä.

Justus Mollberg: Vammaisneuvosto vastaa mielellään, kun lausuntoa kysytään valtuutettujen aloitteisiin.

* * *

Kuljetuspalvelupäällikkö Tuomas Päivinen, luonnosesitys kuljetuspalvelujen omavastuun muutoksesta

Viime syksystä ollut työpaja muiden pääkaupunkiseudun edustajien kanssa kuljetuspalvelujen omavastuun yhdenmukaistamisesta. Taustalla on se, että HSL on päivittämässä keväällä hinnoitteluaan. HSL hinnoittelualeiksi tulee vyöhykkeet, jossa nykyinen sisäinen lippu vastaisi jatkossa kahta vyöhykettä. Mitä lipun hintaa verrataan kuljetuspalvelujen omavastuuseen? Tästä ei ole päätöstä, tämä on alustava luonnos keskusteluun. Haluttiin esittää yksi selkeä omavastuuhinta 2,80 euroa/matka, joka vastaisi yhtä kertamatkan hintaa ja sama hinta sekä oman kunnan että naapurikuntien alueella.

Kaupunkien ja vammaisneuvostojen edustajien työpajasta esitys haluttiin tuoda vammaisneuvostoon keskustelua ja saada näkemyksiä avoimuuden ja osallistamisen hengessä.

Työpaja ehdotti, että olisi hyvä, että alueella olisi yksi omavastuu. Se helpottaisi taksien ja kuntien toimintaa. Maksu vastaisi pienintä kertalippua sekä omassa kunnassa että naapurikunnat, eli helsinkiläisille Helsinki, Espoo, Vantaa, Sipoo, Kauniainen. Palvelualue ei muutu.

Eri kuntien omavastuuperusteita on vertailtu, se on asiakkaille ja liikennöitsijöille hankalaa tietää, mikä omavastuu on missäkin kunnassa. Tällä hetkellä käytössä on kertalippu ja seutulippu. HSL:n vyöhykkeen rajat eivät noudata kuntarajoja. Tavoitteena on selkeä ja asiakaslähtöinen omavastuu, jota voisi helposti verrata vyöhykelippuun. Vyöhykkeellä hinta on pienimillään 2,80 euroa. Tähän tarvitaan vielä poliittinen päätös. Jos olisi vain yksi omavastuu, se olisi helppo muistaa ja toimia.

Esitetty myös alinta kuukausihintaa 59,70 euroa/työ- ja opiskelumatkoilla, joka maksetaan kerran kuukaudessa pankkiin Helsingissä. Työpaja toivoi tehokkaita keinoja maksutapoihin.

1.4. alkavassa Helsingin kaupungin kuljetuspalvelujen liikennöintisopimuksessa matkapalvelukeskus edellyttää autoilta lähimaksumahdollisuutta. Selvitetään, tuoko uusi teknologia maksutapoja. On selvitetty mahdollistaako teknologia matkakukkaron ja kehitetään omavastuun maksaminen helpommaksi.

Työpajan esitys yksi omavastuu 2,80 euroa. Tämä keskustelu tuo evästyksiä keskusteluun. Asiasta ei ole vielä keskusteltu kunnissa poliittisesti.

Keskustelu:

Justus Mollberg: Helsingin kaupungin vammaisneuvoston edustajia on jo ollut mukana työpajoissa, hyvä, että vammaisedustajia otetaan mukaan. Minkä kunnan asukkaiden maksut pienenevät?

Tuomas Päivinen: Helsingissä säilyy suhteellisen samana, Espoossa ja Vantaalla omavastuut vähän pienenevät.

Justus Mollberg: Omavastuut kuulostaa pieneltä, voiko omavastuun kerääminen olla kannattavaa, vai aiheuttaako lisää byrokratiaa?

Tuomas Päivinen: Omavastuiden periminen on tehokasta, liikennöintiyrittäjä vastaa siitä, että laskutuksessa omavastuu vähennetään liikennöitsijälle maksettavasta summasta. Pankkiin maksettavasta omavastuusta lähetetään lasku, joka tilittyy kaupungille. Hallinnollisesti ei ole kallis ja hankala. Näistä tulee merkittävä summa vuositasolla. 800.000×2.90 (= 2,32 milj.)

Justus Mollberg: Koiraverosta luovuttiin, kun kerääminen on hallinnolle kalliimpaa.

Heikki Kaislanen: Olen käsivammainen, olen toista mieltä kolikkomaksun tehokkuudesta. Siihen menee tehokasta aikaa kun kuljettaja kaivaa omavastuun kolikoita kukkarosta.

Timo Lehtonen: Olin mukana työpajan toisessa tapaamisessa. 2,80 omavastuu olisi myös kuntarajan yli menevillä naapurikuntien matkoilla. Työpajassa puhuttiin myös siitä, jos ei tulisi mitään omavastuuta. Toisissa kunnissa kunta saa omavastuurahan budjettiinsa.

Samuli Tsupari: omavastuun 2,80 autossa maksaminen on työlästä, parempi olisi siirtyä automaattiseen pankkilaskutukseen.

Tuomas Päivinen: On selvitetty muutama vuosi sitten automaattista maksutusta, joka ei ollut silloin mahdollista. Kaupungin tietojärjestelmät kehittyvät, pitäisi voida muodostaa automaattinen lasku. Omavastuun maksaminen matkakukkaroon ei aiempi tekniikka ollut kypsää. Työryhmä esittää, että olisi vain yksi omavastuu, jolla voisi matkustaa naapurikuntiin. Omavastuurahat kirjautuvat kaupungille ja tulevat kaupungille hyödyksi. Ymmärrän, että omavastuun kolikoiden käsittely on hankalaa. Nyt kuunnellaan markkinoita, tuleeko vaihtoehtoisia tapoja hoitaa. Tiedostetaan ongelma, omavastuissa on paljon kolikoita käsiteltävänä, haasteet on ymmärrettäviä.

Timo Lehtonen: Espoo vetää Länsi-Uudenmaan kuljetuspalvelujärjestelmän kehittämistä, jossa ei olisi matkakortteja. Meneekö omavastuuosuudet laskutuksen kautta?

Tuomas Päivinen: Siihen suuntaan ollaan jollakin aikataululla menossa, että korttimaksaminen pikkuhiljaa poistuu kuljetuspalveluissa.

Justus Mollberg: Käydään lähetekeskustelu vammaisneuvoston kokoukseen 11.4. keskustelun teemoista ja kysymyksistä, kun vieraaksi tulee sote-lautakunnan pj Sanna Vesikansa. Lähetekeskustelun perusteella työvaliokunta työstää keskustelun teemat.

Keskustelu:

Pirjo Tuijula: Asunnon muutostöiden vastuiden selkeyttäminen, sekä asunnon sisällä että rakennuksen sisällä yleisten tilojen esteettömyydestä.

Ibrahim Milanvoc: Kuljetuspalveluihin luvattu enemmän pikamatkoja, missä mennään?

Kristiina Karhos: Kuljetuspalvelu – mitä uusi kilpailutus tuonut esiin. Pikamatkoja voi hakea itse lisää jos tarvitsee.

Kirsti Tala: Parhaillaan ollaan tekemässä uutta kuljetuspalvelun asiakasohjetta, se on aika pian tulossa. Pikamatkoja on jo nyt mahdollisuus myöntää lisää.

Niina Halonen-Malliarakis: Kilpailutettujen kuljetuspalvelujen kriteeristö, että asiakkaat tietäisi, onko palvelut sellaisia kuin on kilpailutettu.

Pirjo Tuijula: Seniori-info neuvoo ikääntyneiden kaupunkilaisten asioissa, kuka neuvoo asunnonmuutoksissa, asumisen kysymyksissä taloyhtiöissä ja putkiremonteissa. Voisiko seniori-infon muuttaa vammais- ja seniori-infoksi?.

Pirkko Hyvärinen: Apuvälineiden myöntämiskriteereistä HUS-piirissä. Esimerkiksi pienapuvälineissä: ortoosit, tukipohjalliset, ortopediset jalkineet, joiden tuottajat on kilpailutettu ja palveluntuottajat on valittu. Esim. jos on saanut yksilölliset jalkineet, se on millintarkkaa työtä. Jos vanha palveluntuottaja ei ole jatkossa palveluntuottajana, saako edelleen käyttää entisiä omia palveluntuottajia, vai joutuuko vaihtamaan.

* * *

Kristiina Karhos esitteli : UUDENMAAN VÄLIAIKAISEN VAMMAISNEUVOSTO (UVA:n) terveisistä.

UVA kokoontui vuoden 2018 aikana kuusi kertaa. Vuoden 2019 ensimmäinen kokous pidettiin 14.1.2019.

Kokous 5/2018, 10.10.2018 kello 17-20, Kirkkonummen kunnantalo, Ervastintie 2, Kirkkonummi

Kokoukseen oli kutsuttu HUSin apuvälinekeskuksen johtaja Kaija Jokela ja Invalidiliiton lakimies Petteri Pitkänen.

Kaija Jokela kertoi uusista valtakunnallisista lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperiaatteista, jotka otetaan käyttöön vuoden 2019 alussa. Periaatteet löytyvät STM:n sivuilta päivämäärällä 4.9.2018.

Petteri Pitkänen kertoi apuvälineiden hankintamenettelystä ja mahdollisuuksista käyttää yksilöllistä tarveharkintaa sekä hyvin tehdyn palvelusuunnitelman merkityksestä apuvälineen saannille.

Kokouksessa keskusteltiin laajasti apuvälineisiin liittyvistä ongelmista. Suurena ongelmana koettiin se, että palveluntarpeen arviointi tehdään kunnan vammaispalvelussa, jossa ei välttämättä ole tarvittavaa

apuvälineasiantuntemusta. Tämän vuoksi apuvälineistä päätöksen tekevä keskussairaalan apuvälineyksikkö saattaa jättää välttämättömän apuvälineen myöntämättä, mikä taas kuormittaa kunnan avustajapalveluita ja muita vammaispalveluita.

Toisena pääaiheena olivat Kela-kuljetukset ja niiden toimimattomuus. Päätettiin laatia asiasta kelalle kannanotto.

Kokous 6/2018, 19.11.2018 kello 17-19:15, Keravan Palvelusäätiö, nh Viertola, Timontie 4, Kerava

Kokouksen pääaihe oli kunnalliset kuljetuspalvelut. Taajamissa kuljetukset sujuvat, mutta syrjäisimmille alueille ei tahdo löytyä taksia. Useassa kunnassa kilpailutus on aloitettu, mutta aika todennäköistä on, että monella paikkakunnalla kuljetukset hoidetaan vanhoilla sopimuksilla vielä pitkään.

Kokous 1/2019, 14.1.2019 17:30 -20:00, Hyvinkään kaupungintalo, Kankurinkatu 4-6

Kokouksen aiheina olivat kunnalliset kuljetuspalvelut ja muut ajankohtaiset vammaispalveluasiat, osallisuus, sekä kunnallisten vammaisneuvostojen toimintatavat ja kehittämistarpeet.

Kuljetuspalvelut jakautuvat Helsingin lisäksi kolmeen suureen alueeseen:

Länsi-Uusimaata vetävät Espoon virkamiehet, eivätkä mukana olevat kunnat ole juurikaan kyselleet käyttäjien mielipiteitä siitä, miten kuljetuspalveluja pitäisi kehittää.

Keski-Uusimaa on linkannut kuljetuspalvelut sote -uudistukseen, joten kyydit jatkuvat toistaiseksi entisenlaisina.

Itä-Uusiman kunnat miettivät vielä, miten kilpailutus toteutetaan; yksin vai yhdessä esim. Porvoon kanssa.

Liikennelakiuudistus kaiken kaikkiaan aiheutti sen, että tavallisistakin takseista on pikkupaikkakunnilla pulaa.

Kela-kilpailutukseen voitti Menevä, jolla voi olla vaikeuksia saada tarpeeksi autoilijoita mukaan kuljetusehtojen pysyessä ennallaan.

Osallisuus-teema: Kokouksessa oli mukana Uusimaa 2019 osallisuusvalmistelija Pirkko Excel.

Kokous piti tärkeänä sitä, että maakuntatyöskentelyssä maakunnallinen vammaisneuvosto pitää ottaa mukaan jo asian valmisteluvaiheessa. Päätettiin, että UVA valmistelee malliesimerkin hyvästä valmisteluprosessista. UVAn pöytäkirjat ovat jatkossa luettavissa Uusimaa2019 -nettisivulta.

UVA pitää tärkeänä, että maakuntavammaisneuvoston puheenjohtaja valitaan maakuntavammaisneuvoston vammaisedustajista.

Vammaisneuvostojen toimintatavat ja kehittäminen –teema: Valittiin työryhmä kokoamaan eri vammaisneuvostojen toimintasääntöjä ja toimintatapoja yhteen. Kerätään tietoa myös valintaperusteista, määrärahoista ja kokouspalkkioista. Työryhmää vetää Maija Aatelo Porvoosta.

Seuraava UVAn kokous pidetään keskiviikkona 27.2.2019 klo 17-10 Helsingissä HIY:n toimintakeskuksessa Voudintie 6:ssa.